

Bulgária

Utolsó frissítés dátuma: 2022.01.24.

Fertőzöttség állapota

- Lakosság száma: 6 520 314 fő
- Aktív fertőzöttek száma Bulgáriában: 202 421 fő.
- Elhunytak száma: 32 664 fő
- Elvégzett tesztek száma: 8 194 201
- Teljes oltottsággal rendelkező személyek száma: 1 976 308 fő
- Összes beadott oltóanyag mennyisége: 4 097 359 adag
- Átoltottság mértéke: 28,5 %

Járványhelyzet állapota:

Az aktív fertőzöttek, a kórházban, valamint intenzív osztályon kezelték száma folyamatosan növekszik. Az egészségügyi intézmények leterheltsége egyre kritikusabb. A beoltottsági szint továbbra is az egész EU-ban, sőt még a Balkánon is a legalacsonyabb.

- Engedélyezett oltások: Pfizer-BioNTech, Moderna, AstraZeneca, Janssen, Sputnik V, Sinopharm, Sinovac, Covishield

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

A kormány 2022. március 31-ig meghosszabbította a „sürgősségi járványhelyzetet”.

A bolgár egészségügyi miniszter a 2021.11.26-ai, RD-01-977 számú rendeletében a beutazási szabályokat a 2021. december 1.–2022. március 31. közötti időszakra vonatkozóan a következők szerint határozta meg: **Az egyes országokat a fertőzöttségi szintjük alapján zöld, narancssárga, illetve piros zónára osztották. Magyarország január 15-től ismét a piros zónába tartozik**, így a magyar állampolgárok a következő módon léphetnek be Bulgáriába:

- COVID-19 elleni oltást igazoló dokumentummal és 72 óránál nem régebbi hivatalos szerv által kiállított negatív PCR-teszttel. Az oltást igazoló dokumentum csak az utolsó dózis beadása után 14 nap elteltével jogosít fel a korlátozásmentes beutazásra. Az oltási igazolásnak tartalmaznia kell az oltott nevét (az utazása során használt úti okmány szerint), az oltott születési dátumát, az oltások beadásának dátumát, az oltóanyag fajtáját, az oltóanyag gyártóját, az oltóanyag tételszámát, a dokumentumot kiadó ország és hatóság nevét.
- A COVID-19 igazolás (valamelyik az előzőekben felsoroltak közül) kötelezettsége alól felmentést kapnak a nemzetközi autóbusz járatok sofőrjei, a teheráruforgalmat bonyolító kamionsofőrök, a hajók és repülőgépek személyzete, a határ menti ingázó munkások, a Bulgárián keresztül tranzitálók és a szomszédos országok tanulói.
- A bolgár állampolgárokra, az állandó vagy hosszú távú tartózkodási engedéllyel rendelkezőkre vonatkozó kitétel, hogy ha nem mutatják be a fent felsorolt dokumentum egyikét az országba belépéskor, akkor 10 napos karantén kötelezettséget írnak számukra elő, amely egy 24 óránál nem régebbi negatív PCR teszttel bármikor kiváltható.
- Az egészségügyi miniszter legutóbbi rendeletével a PCR-teszt és az antigén gyorsvizsgálat alóli kivételek közé sorolta a 12 éves kor alatti gyerekeket is.

A karantén időtartama bizonyított koronavírusos fertőzött esetén 10 nap, kontaktszemély esetén 7 nap. Azon kontaktszemélyek, akik már megkapták a harmadik (booster) oltást, azok a karantén 72. óráját követően negatív PCR teszttel kiválthatják a fennmaradó 4 nap karantént. Karantén intézkedés megsértése járvány vagy veszélyhelyzet idején 5 év börtönnel és akár 50.000 leva (kb. 25.000 EUR) pénzbírsággal büntethető.

Az egészségügyi miniszter november 26-án kiadott rendelete értelmében, 2022. március 31-ig az alábbi járványügyi korlátozó intézkedéseket vezették be:

- 2021. október 21-től szinte az összes zárt helyiségbe való belépés csak COVID oltási igazolvánnyal lehetséges, ide értve a mozikat, színházakat, koncerttermeket, 300 m²-nél nagyobb üzleteket, bevásárlóközpontokat, fitness központokat, klubokat, éttermeket, nyelvtanfolyamokat, egyetemi képzést és sportversenyeket. Az igazolvány bemutatásának kötelezettsége alól kivételt képeznek a 18 év alatti személyek.
- Az egészségügyi intézményekben, onkológiai központokban és hospice-okban a dolgozóknak kötelezően rendelkezniük kell oltási igazolvánnyal.
- A következő intézményeket, rendezvényeket teljesen leállították: gyerek klubok, „team building”-ek, csoportos sporttevékenységek zárt térben (kivéve az érvényes engedéllyel rendelkező sportklubok sportolói), kórházlátogatás (kivéve a végstádiumban lévő betegek hozzátartozói, valamint az állandó gondozásra szoruló hozzátartozói), esküvők és családi ünnepek (zárt térben 15 fő felett, szabadban 30 fő felett).
- Oltási igazolvány nélkül látogathatók, használhatóak a tömegközlekedési eszközök, élelmiszerboltok, gyógyszertárak, bankok, iskolák (tanárok számára is), közigazgatási intézmények, drogériák, optikák, állateledel boltok, biztosítók, telekommunikációs szolgáltatók üzletei, piacok (egyirányú közlekedés biztosításával, egy fő juthat 8m²-re és kötelező tartani a 1,5 m távolságot). Naprakész információ a <https://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?bulgaria> linken érhető el.

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

A bolgár kormány első intézkedései között szerepelt a védőfelszerelések, -kesztyűk, maszkok, fertőtlenítőszer kivitelére hozott exportkorlátozások bevezetése, amelyet a későbbiekben bizonyos gyógyszerekre és hatóanyagokra is kiterjesztettek (pl. hydroxiklorokin, alacsony molekulatömegű heparinok, egyes immunszuppresszánsok), a veszélyhelyzet ideje alatt összesen 46 gyógyszer kivitelét tiltották meg.

Logisztika és szállítmányozás állapota

A közúti, vasúti, légi és tengeri szállítmányozás rendben üzemel. Az áru fuvarozók számára speciális tranzitkorridorok kerültek kijelölésre. Az áruszállítást végző személyek esetén nincsen 14 napos karanténkötelezettség.

A nagyobb árulgisztikai központok (kikötők, repterek) rendben üzemelnek.

Gazdasági kilátások

A Bolgár Statisztikai Hivatal adatai alapján 2021 decemberében az infláció 7,8-kal nőtt az előző évi azonos hónaphoz képest, és 0,9%-kal volt magasabb 2021 novemberéhez viszonyítva. Az

élelmiszer és alkoholmentes termékek ára 1,4%-kal, az alkohol- és dohánytermékek ára 0,4%-kal növekedett, a ruha- és cipőipari termékek ára viszont 0,8%-kal csökkent. A CPI árindex alapú éves infláció 2021-ben 3,3%-kal volt magasabb az előző évi tárgyévhez képest. Az energia és a szállítványozás területén lezajlott jelentős mértékű áremelkedés miatt a gyógyszerárak várhatóan 3-20%-kal növekedhetnek, ezek közül a vény nélkül kiadott gyógyszerek és az étrend-kiegészítők ára emelkedhet a legszignifikánsabban. A Bolgár Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján a bolgár munkanélküliség 2021 decemberében rekordalacsony szintet, 4,8%-ot ért el, mely 1,9%-kal alacsonyabb az előző évi tárgyhónaphoz képest.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

A koronavírus-járvány gazdasági hatásainak enyhítése érdekében a bolgár kormány 4,5 Mrd BGN-es (2,3 Mrd EUR) mentőcsomagot jelentett be. A támogatások nagy része a Bolgár Fejlesztési Bankon (BDB), valamint az EU-s pénzeket elosztó Fund of Funds-on és a European Investment Funds-on keresztül, elsősorban új kereskedelmi hitelekhez nyújtott állami garanciák révén kerül a vállalkozásokhoz.

Adózási intézkedések:

- 9%-ra csökkentették az éttermek ÁFÁ-ját és jövő tavaszig elhalasztották az online pénztárgépek bevezetését.
- 9%-ra csökkentették a gyermekek számára készült termékek ÁFÁ-ját.
- 20%-ról 9%-ra történő ÁFA-csökkentés a turisztikai irodák és a turistákat fuvarozó cégek számára, az étteremben felszolgált bor és sör után és a sportszolgáltatásokat nyújtó vállalatok számára.
- 2020. 08. 01-jétől 9%-ra csökkentették a sportlétesítmények által nyújtott szolgáltatások ÁFÁ-ját.
- 9%-ra csökkentették a szállodák és szállásadók ÁFÁ-ját.
- 2020. 07. 01-jétől 9%-ra csökkentették az ÁFÁ-t a fizikai adathordozón, vagy elektronikusan, vagy mindkettőn kínált könyvekre (beleértve a tankönyveket, tanulmányi segédleteket, gyermek képeskönyveket). Kivételt képeznek a teljes egészében, ill. főleg reklámozás céljára használt kiadványok, vagy az elsősorban videotartalomról vagy audio-zenei tartalomról álló anyagok.

Egyéb intézkedések:

- A mezőgazdasági alapból 5 M BGN (2,5 M EUR) összeget különítettek el az üvegházi zöldségtermesztők terményeinek kiskereskedelmi láncokba juttatására. Az uborka, paradicsom és paprika regionális üvegházi termelőktől való vásárlása érdekében a minimum 3 bolttal rendelkező élelmiszerláncok kapnak támogatást a zöldségek megvásárlására és csomagolására.
- Bolgár termékek kötelező árusítása a kereskedelmi láncok polcain. A bolgár kormány kidolgozott egy rendeletet, amelynek értelmében az élelmiszerláncoknak kötelezően, külön a termékek bolgár eredetére felhívva a figyelmet, a boltok bizonyos részein kialakított helyen, bolgár termékeket kell árusítaniuk.

- A turisztikai irodák a korábbi egyhónapos visszafizetési kötelezettség helyett voucherek-kel téríthetik vissza az utasok pénzét, vagy az utas kérésére a készpénzben történő visszafizetést 12 hónapon belül kell megtenniük.
- A Bulgáriába érkező min. 100 fős, szervezett turista charter-eket ülésenként 35 EUR-val támogatja az állam. Az intézkedést 2 éven keresztül tartanák fent.
- A turisztikai ágazatban bevezetik a 80/20 intézkedést és 290 BGN segélyt nyújtanak az idegenforgalomban foglalkoztatottak részére. Külön program keretében további 50 millió BGN-t (25 M EUR) különítettek el a szállodák és éttermek, valamint az utazási irodák és üzemeltetők tevékenységének segítésére.
- A kórházak és egészségügyi intézmények támogatásának növelése.
- Művészek projektjeinek támogatása 15 M BGN értékben a kulturális alapon keresztül.
- Nagyberuházásokhoz kapcsolódó infrastrukturális projektek támogatása 9,5 M BGN (4,8 M EUR).
- 210 M BGN (105 M EUR) a belföldi turizmus erősítésére.
- 300 M BGN (150 M EUR) EU-s és költségvetési támogatás a mezőgazdaság és állattenyésztés támogatására.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Vízipar:

A vízipar terén az elkövetkezendő időszakban várhatóan folytatódni fognak a már megkezdett infrastruktúra-fejlesztések és több új projekt megkezdésére is sor kerülhet. A veszélyhelyzet ellenére, EU-s operatív programok pénzügyi forrásaiból történő finanszírozással, április hónapban 420 M BGN (kb. 210 M EUR) értékben írtak ki vízipar terén közbeszerzési tendereket. Bulgária az EU részéről két területen kapott figyelmeztetést idén tavasszal, az egyik arra vonatkozott, hogy a településeken továbbra sem megfelelő a szennyvízkezelés. A bolgár állam 2021 elején egy állami vízipari holdingot hozott létre 1 Mrd BGN (500 M EUR) tőkével, amelynek feladata lesz többek között a vízipari fejlesztések koordinálása.

Egészségipar:

Elsősorban az orvosi berendezések forgalmazása terén a bolgár disztribútor szektor nyitottságot mutat a magyar gyártók magas-technológiai színvonalú termékei iránt. Elsősorban azon berendezések lehetnek érdekesek, amelyek a nyugati termékekkel szemben árban versenyképesek, de ugyanolyan minőséget és szervizelési háttérrel tudnak biztosítani. Bulgáriában jelentős a magánegészségügyi intézmények szerepe. A magánegészségügyi intézmények az állami intézményekkel azonos feltételekkel tudnak szerződést kötni a nemzeti egészségügyi biztosítóval. A járóbeteg ellátás és a kórházak terén is jelentősen növekedett a 2000-es évek eleje óta a magánintézmények szerepe, jelenleg több mint 110 magánkórház működik, és több jelentős török magánbefektető is jelen van az egészségügyi ellátásban. Habár a bolgár piac mérete kicsi, de a magánbefektetők jelenléte fizetőképes keresletet biztosít az ágazat számára.

Online B2B-k szervezésére nyitott ágazatok: ICT szektor, start-up szektor

Elérhető nemzetközi tenderek: Elsősorban EU-s operatív programokból megvalósuló tenderek érhetők el.

